

Päiväys
28.8.2026

Diaarinumerot
906/03.04.04.04.23/2025
922/03.04.04.04.23/2025
1025/03.04.04.04.23/2025
1030/03.04.04.04.23/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

28.8.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **4.9.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 28.8.2026 nro 1036/2026, valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa, Nurmijärvi

Luvan hakijat

NCC Industry Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **28.8.2026 – 5.10.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **5.10.2026**.

28.8.2026

Dnro:t

906/03.04.04.04.23/2025

922/03.04.04.04.23/2025

1025/03.04.04.04.23/2025

1030/03.04.04.04.23/2025

Asia

Valitukset ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittajat

1) [REDACTED]

2) Nurmijärven kunta

3) [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

4) [REDACTED]

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Päätös, josta valitetaan

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 17.6.2025, § 78

Asian aikaisemmat vaiheet

Nurmijärven ympäristölautakunta oli päätöksellään 19.12.2012 (11.12.2012 § 113) hylännyt NCC Roads Oy:n maa-aineslupaa kiinteistöllä Rajakorpi (543-413-9-5) koskevan hakemuksen. Helsingin hallinto-oikeus oli päätöksellään 27.3.2014 numero 14/0194/5 hylännyt lautakunnan päätöstä koskeneen NCC Roads Oy:n valituksen. Korkein hallinto-oikeus oli päätöksellään 8.4.2015 numero 912 hylännyt NCC Roads Oy:n valituksen hallinto-oikeuden päätöksestä.

Nurmijärven ympäristölautakunta oli päätöksellään 19.12.2012 (11.12.2012 § 114) hylännyt NCC Roads Oy:n kallion louhintaa, kalliokivilouheen murskausta, kiviainesten varastointia sekä pintamaiden vastaanottoa kiinteistöllä Rajakorpi (543-413-9-5) koskevan ympäristölupahakemuksen. Vaasan hallinto-oikeus oli päätöksellään 30.5.2014 numero 14/0316/3 hylännyt lautakunnan päätöstä koskeneen NCC Roads Oy:n valituksen. Korkein hallinto-oikeus oli päätöksellään 8.4.2015 numero 911 hylännyt NCC Roads Oy:n valituksen hallinto-oikeuden päätöksestä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on päätöksellään 1.12.2021 nro 374/2021 myöntänyt NCC Industry Oy:lle oikeuden poiketa luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamista koskevasta kiellosta hakemusten mukaisten norojen Liimaniitunojan sivunoron ja Lepolan puron osalta. Päätöksen mukaan norojen luonnontilan heikennyksiin johtaviin toimiin ei saa ryhtyä, ennen kuin maa-aines- ja ympäristölupa (Liimaniitunojan sivunoro) sekä tieoikeuden muutos yksityistietoimituksessa (Lepolan puro) ovat lainvoimaisesti ratkaistut. *Vaasan hallinto-oikeus* on päätöksellään 16.6.2023 numero 803 hylännyt edellä mainitusta Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä tehdyn valituksen.

Valituksenalainen päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on myöntänyt NCC Industry Oy:lle maa-aineslain mukaisen luvan maa-aineksen ottamiseksi sekä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan kallion louhintaan ja murskaukseen sekä maa-ainesten ja louheen vastaanottamiseen Nurmijärven kunnan kiinteistöllä Rajakorpi (543-413-9-5).

Päätöksessä on annettu lupamääräykset 1–51. Lupamääräykset 2–4, 7, 10, 12–14, 17–20, 22–26, 32 ja 35–37 kuuluvat seuraavasti:

2. Yhteislupapäätös koskee lupahakemuksessa (NCC Industry Oy, 3.9.2024, nykytilanne, leikkauskuvat ja lopputilanne) esitettyä 13,51 hehtaarin ottamisaluetta, josta kaivualuetta on 4,35 hehtaaria. Lupapäätös koskee enintään 590 000 m³ktr kalliokiviainesta ja 60 000 m³ktr pintamaalajeja. Ottamisen tulee edetä hakemuksen mukaisesti.

Luvan haltijan tulee korjata nykyiset piirrokset vastaamaan yhteisluvan lupamääräyksiä ja toimittaa korjatut asemapiirrokset (alku- ja lopputilanne), ja leikkauskuvat mittakaavassa, johon on merkitty ottamisen eteneminen, ja murskaamon suunnitellut paikat sekä meluvalli/meluvallit sekä ottoalue ja ottamisalueen rajat suojaetäisyyksineen ennen aloitustarkastuksen pitämistä valvontaviranomaiselle. Lisäksi uudet luvan mukaiset louhintasuunnitelmat tulee hyväksyttää kaasuputken omistavalla yhtiöllä ennen toiminnan aloittamista.

3. Alueelta saa louhia kalliokiviaineksia keskimäärin 110 000 m³ktr, ja enintään 140 000 m³ktr vuodessa. Louhetta saa murskata enintään 391 000 tonnia (sekä tuotu louhe ja louhittu alueelta) vuodessa.

4. Tällä ympäristöluvalla saa tuoda muualta enintään 49 500 tonnia (t) vuodessa kynnysarvon alittavia, puhtaita ylijäämämaita ja louhetta hyödynnettäväksi ottamisalueen meluvallissa ja ottamisalueella. Louheen määrä (enintään 20 000 tonnia vuodessa) sisältyy edellä mainittuun määrään.

Kiinteistölle ei saa ottaa vastaan eikä varastoida muuta kuin lupamääräyksessä hyväksyttyjä maa-aineksia. Mikäli toiminta-alueelle tuodaan maa-aineksia, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty tässä ympäristöluvassa, on maa-ainekset

tai louhe viipymättä toimitettava sellaiseen käsittelypaikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty tai palautettava jäte jätteen haltijalle.

7. Alueelta poistettavat pintamaat tulee hyödyntää ottamisalueen maavallissa tai toiminta-alueella. Läntisen meluvallin ja melumallinnuksessa (Promethor Oy, 15.9.2020, PR5469-Y01) ylhäällä vaadittujen suojavallien tulee olla valmiina toimintaa aloitettaessa. Tarvittaessa meluvallien määrää voidaan muuttaa valvontaviranomaisen päätöksellä.

Melu-/maisemavallit on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne eivät aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristön asutukselle eikä lähellä sijaitsevalle kaasuputkelle. Gasgrid Oy:n lausunnossa olevat asiat tulee huomioida erityisesti meluvallia rakennettaessa. Melu-/maisemavallien sijoittelussa on otettava huomioon sijoituspaikkojen pohjaolosuhteet rakenteiden vakauden varmistamiseksi. Länsipuolisen meluvallin pintavedet tulee ohjata riittävän käsittelyn kautta alueen ojiin.

10. Toiminta on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta melua, pölyhaittoja, epäsiisteyttä, ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista, pinta- tai pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai ympäristön asukkaille. Alueen yleisestä siisteydestä on huolehdittava. Alueesta ei saa muodostua sinne kelpaamattomien tai sinne kuulumattomien jätteiden varastoaluetta.

12. Louhinta-alueen ja lähimmän naapurin asuin- tai lomarakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan piha-alueeseen tulee olla vähintään 300 metriä. Meluvallit voidaan rakentaa lähemmäs asutusta. Kaasuputken suojaetäisyydet on huomioitava yhtiön lausunnon (Gasgrid Oy, 2.9.2020, lausunto LA200087) mukaisesti.

Varsinaisen kaivualueen etäisyys ottamisalueen naapuritilan rajaan tulee olla louhinnan osalta vähintään 30 metriä ja maankaivun osalta 10 metriä. Kaivu voidaan ulottaa tätä lähemmäs vain kiinteistön omistajan kirjallisella suostumuksella. Kirjalliset suostumukset tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle.

13. Poraamista saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 8–16. Louheen rikutusta saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 8–16. Räjähdyksiä saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 10–16. Louheen murskaamista saa tehdä maanantaista perjantaihin klo 8–18. Kuormauksia ja kuljetuksia saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 7–20.

Meluavia valmistelevia töitä tai maankaatopaikkatöitä sekä meluavia kunnossapito- ja huoltotöitä saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 7–18. Meluvallin rakentamista saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 7–18.

Louhintaa, poraamista, rikutusta, räjäytyksiä tai murskausta ei tehdä 1.6.–31.8. välisenä aikana.

14. Lupahakemusta koskevan ottoalueen alin ottotaso on +75,10 (N2000). Ottotasoa on nostettava, mikäli paineellinen pohjavesi esiintyy ylemmillä ottotasoilla. Pohjan irtilouhinta ja pohjan kallistukset eivät saa alittaa alinta ottotasoa.

17. Toiminnasta syntyvä melu ei saa lähimmissä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävissä kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melun iskumaisuus tai kapeakaistaisuus tulee ottaa huomioon edellä mainitun asetuksen 4 §:n tarkoittamalla tavalla. Lisäksi yhteismelu Metsä-Tuomelan alueen toimintojen kanssa ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja lähimmissä asumiseen käytettävissä kohteissa (55 dB päivällä ja 50 dB yöllä) ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla (45 dB päivällä ja 40 dB yöllä).

18. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Toiminnan ollessa korkeimmalla tasolla eli tasolla +86...+96, voidaan joutua rajoittamaan tiettyjä toimintoja melun kapeakaistaisuuden tai impulssimaisuuden vuoksi tai lisäämään melusuojuuksia.

Melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen. Porauksessa on käytettävä hakemuksen mukaisesti meluvaimennettua poraa tai vastaavaa menetelmää, jolla päästään meluvaimennettuja poria vastaavaan melutasoon (-10 dB).

19. Porauksesta, kivien rikotuksesta tai murskaamosta ei saa kulkeutua silmin havaittavaa kivi-/maa-ainespölyä kiinteistön Rajakorpi 9:5 ulkopuolelle. Toiminnasta aiheutuvien hiukkasten (PM 10)-hiukkasten pitoisuus ilmassa asumiseen käytettävillä alueilla ei saa ylittää ilmanlaatua koskevassa, ympäristönsuojelulain säädettyssä asetuksessa VNA 79/2017 annettuja raja-arvoja. Tarvittaessa tulee määrittää myös pienten hiukkasten (PM 2.5) pitoisuudet, jos epäillään pölyntorjuntamenetelmien riittämättömyyttä.

Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloidamalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Poravaunujen pölynpoistojärjestelmät on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin. Pölynpoistojärjestelmän rikkoutuessa tai jonkin muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on laitoksen päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu. Samoin toiminta on keskeytettävä tilanteissa, joissa pölynpoistojärjestelmää ei voida käyttää normaalilla teholla esimerkiksi pakkasen vuoksi.

20. Varastokasat sekä alue, jolla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, ja toiminta-alueella oleva tiestö on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Varastokasojen, alueen ja teiden pölyntorjunnassa on tarvittaessa käytettävä vettä. Suolan ja muiden pohjaveden laatua vaarantavien kemikaalien käyttö pölynsidonnassa on kiellettyä.

22. Räjätystyöt on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava siten, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä tai ilmanpaineesta ei aiheudu vahinkoa tai haittaa toiminta-alueen ulkopuolisille ihmisille, kiinteistöille tai muulle ympäristölle ja siten, että räjäytyksistä aiheutuva meluhaitta jää mahdollisimman vähäiseksi. Räjäytyksistä ei saa aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

23. Toiminnan tärinästä laadittua tärinävaikutusten arviointia ja seurantasuunnitelmaa (Promethor Oy, 15.9.2020, PR5469-LT01) tulee täydentää siten, että 1 kilometrin etäisyydeltä louhinta-alueesta tehdään riskikartoitus ja mittausalueeksi otetaan kaikki 500 metrin etäisyydellä olevat asunnot ja loma-asunnot, sähkölinjat ja kaasuputki. Louhintatoiminnasta on määriteltävä myös kaasuputken ja uuden tieyhteyden kannalta turvalliset tärinätasot ja niiden mittaaminen. Ilmanpaineiskut on huomioitava tärinää tarkasteltaessa ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi yhteisvaikutukset tämän ottamisalueen louhimisen ja muun tärinää aiheuttavan toiminnan osalta tulee selvittää ja esittää selvityksessä viranomaisen arvioitavaksi. Maalämpökaivojen sijainti on kartoitettava ja asiantuntijan tulee arvioida, että onko tärinälle alttiita maalämpökaivoja otettava tarkkailuun mukaan.

Tässä lupamääräyksessä tarkoitettu selvitys on teetettävä riippumattomalla asiantuntijakonsultilla. Tärinäselvitys tulee toimittaa lupaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa luvan tultua lainvoimaiseksi. Lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa erityisen selvityksen perusteella.

24. Louhintaräjäytyksistä tulee tiedottaa alueen asukkaita alle 500 metrin etäisyydellä ennen suunniteltua räjäytysajankohtaa. Ilmoituksessa tulee olla vähintään räjäytysajankohta ja yhteyshenkilön tiedot ja puhelinnumero.

25. Lupa-alueelle on oltava asianmukainen kulkuyhteys. Kuljetusten seurauksena ei saa kulkeutua irtomaa-aineksia yleiselle tielle tai Iivarin metsätielle. Liikenteen aiheutuvien pölyhaittojen vähentämiseksi tulee käyttää kastelua, tiealueiden puhdistusta tai muuta parasta tekniikka. Suolan tai muun

kemikaalin täyttö käyttö on kielletty tiealueella pölyn sidontaan. Lisäksi sähköyhtiön omistama voimalinja ja siitä tulevat mahdolliset vaatimukset tulee huomioida tiealueella.

26. Mikäli tielinjaus muuttuu hankealueen itäpuolella oleellisesti hakemuksesta esitetystä tielinjauksesta, on ennen uuden tieyhteyden rakentamista pyydettävä lausunto Uudenmaan ELY-keskukselta ja kunnan valvontaviranomaiselta. Toiminnanharjoittaja on velvollinen tiedottamaan tietä koskevasta muutoksesta myös lupaviranomaista, jotta voidaan arvioida tien muuttumisen aiheuttamat vaikutukset yhteiskäsittelyssä oleviin maa-aines- ja ympäristölupiin.

32. Toiminta-alueella louhinnan ja murskauksen aikana muodostuvat hulevedet on koottava yhteen hallitusti ja esikäsiteltävä ennen niiden johtamista Liimatunon sivupuroon. Hulevesien käsittely toiminta-alueella tulee suunnitella siten, että hulevesien pääsy toiminta-alueen ulkopuolelle voidaan tarvittaessa estää. Hulevedet eivät saa lammikoitua alueelle. Vesien käsittelyjärjestelmät on mitoitettava ja niitä on tehostettava siten, että valumavesien viipymä on riittävä hienoaineksen (vähintään kivituhkan sekä maankaatopaikan tulevan saven ja siltin) laskeutumiseksi ja alueelta lähtevän hulevesivirtaaman tasaamiseksi. Länsipuolen meluvallista tulee esittää tarkempi rakennesuunnitelma sekä hulevesien hallittu johtaminen puhdistusmenetelmän kautta rakentamisen aikana ja sen jälkeen. Meluvallin kuivatuksen muutokset pinta- ja mahdollisesti pohjaveteen kaasuputken läheisyydessä on hyväksyttävä myös kaasuputken omistamalla yhtiöllä ennen rakentamisen aloittamista.

Pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestelystä tulee esittää yksityiskohtainen pintavesien hallintasuunnitelma valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi viimeistään 3 kk ennen toiminnan aloittamista. Siinä tulee esittää toiminta-alueen koskien käytetyn järjestelmän laskennallinen puhdistusteho eri virtaamilla (mukaan lukien sään ääritilanteet kuten tulvat ja kuivuus) toiminnan eri vaiheissa (vaihe 1 ja 2 sekä vallin rakentaminen), järjestelmän sopivuus, kiintoaineen ja tyyppiyhdisteiden sekä muiden aineiden pidättyminen järjestelmällä sekä muut oleelliset tiedot riittävät tiedot pintavesikuormituksen arvioimiseksi.

Pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestelystä tulee myös esittää tarkennettu pintavesien hallintasuunnitelma valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi vesien käsittelyjärjestelmää muutettaessa. Suunnitelmassa tulee esittää laskennallisesti toiminnasta tulevien hulevesien puhdistusteho, vesien pidättyminen, virtaamat myös rankkasateiden aikana ja purkautumispaikat.

Viranomainen voi antaa tarvittaessa lisämääräyksiä edellä esitetyistä suunnitelmista.

35. Toiminnan vaikutuksia alueen pinta- ja pohjavesiin sekä lähimpien talousvesikaivojen veden laatuun ja pinnankorkeuteen on tarkkailtava toiminnanharjoittajan maa-ainesten ottosuunnitelman kohdan 10.2.1 tarkkailun mukaisesti täydentäen seuraavin lisäyksiin:

Pintavesien tarkkailu Liimaniitunojassa, Liimaniitunojan sivunorossa, laskeutusaltaista lähtevässä ja Lepolan ojan vedestä tulee aloittaa ennen vallin rakentamista ja ottotoiminnan aloittamista. Yhden pintavesinäytepisteen tulee olla myös ennen laskeutusaltaan vesien purkupaikkaa alueen pintavesien taustapitoisuuden selvittämiseksi. Vallien rakentamisen vaikutukset vesistöihin tulee arvioida vuosittain. Lisäksi pintavesien tarkkailupisteitä tulee lisätä siten, että tarkkailu sisältää sekä vallin rakentamisen aikaisen että louhinnan eri vaiheiden aikaisen riittävän tarkkailun pintavesistä. Länsipuolen vallien pintavesien tarkkailu tulee lisätä vesien tarkkailuun.

Kaivoista tulee laatia erillinen päivitetty selvitys vähintään 850 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Vesitarkkailuun tulee ottaa vähintään lähimpien naapureiden talousvesikaivot kiinteistöiltä [REDACTED]. Esitystä tarkkailupisteistä tulee tarvittaessa päivittää vastaamaan päivitettyä tarkkailusuunnitelmaa. Päivitettyyn tarkkailusuunnitelmaan on lisättävä tarkkailuun otettavien kaivojen kaivokortit korkeus- ja paikkatietoineen.

Ottotoiminnan aikana veden laatua on tarkkailtava kaksi kertaa vuodessa 2 ottamisalueella olevasta tarkkailuputkista, vesikaivoista ja pintavesinäytteenottopisteistä. Lisäksi havaintoputkien pinnankorkeutta tulee tarkkailla neljä kertaa vuodessa havaintoputkista.

Sekä pohja- että pintaveden laatua kuvaaviin määreihin tulee lisätä öljyhiilivedyt (C_5 - C_{40}) otettavaksi aistinvaraisesti joka näytekerta. Öljyhiilivedyt tulee tutkia jaoteltuna eri jakeisiin laboratoriossa kerran vuodessa koko lupa-ajan.

Erillinen pohja- ja pintaveden tarkkailusuunnitelma on esitettävä hyväksyttäväksi valvontaviranomaiselle viimeistään 3 kk ennen toiminnan aloittamista. Mittauspisteiden vesiuomien virtaamat tulee määrittää vähintään kerran vuodessa.

Tarkkailusta saadun tiedon perusteella tulee arvioida vuosittain tarkkailuohjelman muutostarpeet ja tarkkailuverkoston riittävyys. Tarkkailusta saadun tiedon perusteella tulee lisäksi arvioida toiminnan mahdolliset vaikutukset ympäristön pohjavesiolosuhteisiin, kuten virtauskuvaan ja pohjaveden laatuun. Arvioinnissa tulee käyttää tarkkailusta saadun tiedon lisäksi lupahakemuksessa esitettyjä kallio- ja pohjavesiselvitystietoja. Tarkkailutietojen perusteella tehdyt arviot ja mahdolliset muutostarpeet on esitettävä vesitarkkailun vuosiraporteissa. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa.

Pohjaveden ja pintaveden sekä kaivoveden tarkkailutulokset on toimitettava välittömästi tulosten valmistuttua valvontaviranomaiselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle. Yksityisten kaivojen osalta pohjaveden tarkkailujen tulokset on toimitettava myös tarkkailun piiriin kuuluvien kaivojen omistajille.

Pohjaveden, pintaveden ja kaivoveden tarkkailun vuosiraportti tulee toimittaa vuosittain maalikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle, ja Uudenmaan ELY-keskukselle.

36. Ennen aloituskokousta tulee tehdä asiantuntijan laatima ja riittävä meluntorjuntasuunnitelma. Sitä tulee päivittää ottamisen edetessä ja tarvittaessa myöhemmin uudelleen.

Meluntorjuntasuunnitelmaa on varmennettava mallinnuksin ja mittauksin. Ennen meluntorjuntasuunnitelman laatimista on melu mallinnettava uudelleen siten, että melutapahtumat on mallinnettu ilman melusuojauksia ja ilman hankealueella olevaa toimintaa. Mallinnus on päivitettävä vastaamaan vastineessa esitettyä melusuojausta. Lisäksi melun leviämistä ja vaikutuksia on tarkasteltava yhdessä Metsä-Tuomelan toimintojen kanssa ja yhteisliikenteen kanssa.

Laitoksen toimintojen, liikenne mukaan lukien, aiheuttama melutaso on mitattava melulle eniten altistuvassa asumiseen tai loma-asumiseen käytettävissä kohteissa ensimmäisessä louhintajaksossa toimintaa aloitettaessa.

Lisäksi ottamistoiminnan melu on mitattava vähintään 2 vuoden välein ja tarvittaessa, kun melusuojausta muutetaan. Mittauksissa tulee olla kaikkien meluavien toimintojen käynnissä. Keskiäänitason (L_{Aeq}) lisäksi tulee selvittää tarvittaessa toiminnan aiheuttamat enimmäistasot (L_{AFmax}) lähimmissä altistuvissa kohteissa. Lisäksi tulee huomioida mahdolliset muut melun häiritsevyyttä lisäävät melun erityispiirteet. Metsä-Tuomelan alueen kaikkien toimintojen ja hankealueen toimintojen yhteismelu on mitattava ainakin kertaalleen lupakautta aloitettaessa. Mittaus on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti. Melutasoa määritettäessä on otettava huomioon melun mahdollinen iskumaisuus ja/tai kapeakaistaisuus. Jos melu sisältää iskumaista tai kapeakaistaista melua mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista raja-arvoon.

Melun torjuntasuunnitelma on toimitettava hyväksyttäväksi valvontaviranomaiselle vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista ja siihen perustuva mittaussuunnitelma kuukausi ennen mittausten suorittamista. Mittaustulokset on toimitettava valvontaviranomaiselle kuukauden kuluessa mittaustulosten valmistumisesta. Mittausraporttiin on liitettävä kartta, josta käyvät ilmi mittauspisteet sekä poravaunujen sijainnit, louhintatasot ja melusteiden sijainnit.

37. Louhintaräjäytysten aiheuttamaa tärinää ja ilmanpainetta on mitattava ja niistä on raportoitava hyväksytyn louhintatärinää koskevan selvityksen ja lupamääräyksen 19 mukaisesti. Kaasuputki mittauspisteenä on huomioitava erityisenä seurantapisteenä tärinälle ja ilmanpaineisuille.

NCC Industry Oy:n hakemus toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta on hylätty.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja lupahakemus hylätään.

Perustelut

[REDACTED] on muun ohella esittänyt, että luvan mukainen toiminta tuhoaa Nurmijärven kunnan keskeisellä paikalla sijaitsevan kauniin ja luontoarvoiltaan arvokkaan alueen. Toiminta aiheuttaa lähialueen asukkaille peruuttamatonta haittaa. Jo tällä hetkellä läheisen Metsä-Tuomelan jäteasematoiminnan melua on lähes mahdotonta kestää.

[REDACTED] on valituksensa täydennyksessä ja lisäselvityksessä 11.7.2025 lisäksi esittänyt, että pitkäkestoinen kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus sekä maa-ainesjätteen hyödyntämiseen liittyvä vastaanottotoiminta valittajan kiinteistön rajanaapurina ja lähellä valittajan pihapiiriä haittaa melun ja räjäytysäänien vuoksi kiinteistöllä oleskelua ja elämää. Metsä-Tuomelan jäteaseman alueelta kantautuu jo nykyisellään voimakasta melua muun muassa kiviaineksen murskauksesta. Räjäytykset aiheuttavat tärinää ja ikkunat helisevät. Jos louhinta sallitaan, valittajan kiinteistölle tulee vaurioita ja kiinteistön arvo laskee. Jos NCC Industry Oy:n toiminta sallitaan esitetyssä muodossa, poistuu myös ainoa suoja-alue valittajan kiinteistön ja Metsä-Tuomelan laajan jätteenkäsittelytoiminta-alueen välistä.

2. *Nurmijärven kunta* on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja asia palautetaan lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Hankkeella on merkittäviä vaikutuksia alueen luonnonarvoihin ja ekologiseen verkostoon. Kirkonkylän ja Perttulan osayleiskaavojen selvityksissä on tunnistettu useita luontoarvoiltaan merkittäviä kohteita, kuten Lepolan puro, Metsä-Tuomelan saniaiskorpi ja Liimaniitunoja II. Lisäksi alueella kulkee maakunnallisesti tärkeäksi tunnistettu ekologinen yhteys. Lupapäätöksessä ei ole esitetty, miten yhteyden riittävä leveys ja toiminnallinen jatkuvuus varmistetaan toiminnan aikana. Määräys ekologisen yhteyden huomioimisesta on sisällytetty lupapäätökseen, mutta sen konkreettinen toteuttaminen jää epäselväksi eikä sen vaikutuksia ole arvioitu. Tältä osin päätös ei täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n edellytyksiä luonnon toimintoihin kohdistuvan merkittävän haitan estämisestä.

Meluselvitystä on täydennetty hakijan toimesta vuoden 2024 lopulla, ja siinä on otettu huomioon muun muassa hiljainen poravaunu, murskauslaitoksen edustalle esitettävät melusteet ja suunnitellut meluvallit. Selvityksestä kuitenkin ilmenee, että toiminnan alkuvaiheessa ennen meluvallien rakentamista melutaso voi nousta alueen länsipuolisilla kiinteistöillä 50 desibelin tasolle, joka on ympäristöministeriön ohjearvon yläraja. Melun maksimitasoja ja toistuvien räjäytysten vaikutuksia ei ole arvioitu erikseen, eikä meluvallien toteuttamisen aikataulua ole yksiselitteisesti esitetty. Tämä

aiheuttaa epävarmuutta melun todellisista vaikutuksista lähimpiin asuinrakennuksiin etenkin toiminnan alkuvuosina.

Hakija on esittänyt, että hulevedet johdetaan laskeutusaltaaseen, josta ne virtaavat edelleen luonnontilaiseksi todettuun Liimaniitunojan sivu-uomaan. Laskeutusaltaan mitoitus ja toiminta on kuvattu yleisellä tasolla, ja hallintasuunnitelma on määrätty laadittavaksi ennen toiminnan aloittamista. Hulevesien laadun osalta ei kuitenkaan ole esitetty tietoa mahdollisista räjähdäaineiden jäämistä tai muista haitta-aineista, eikä vaikutuksia luonnontilaisiin pienvesiin ole arvioitu laadullisesti. Suunnitelma perustuu osin tulevaan tarkennukseen eikä muodosta nykyisellään riittävää pohjaa vaikutusten arvioinnille herkille vesiekosysteemeille. Tältä osin päätös ei täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n vaatimuksia pilaantumisvaaran estämisestä.

Lähimmät häiriintyvät kohteet, kuten asuin- ja lomarakennukset, sijoittuvat välittömästi 300 metrin suojaetäisyyden ulkopuolelle. Vaikka minimisuojaetäisyys muodollisesti täyttyy, muodostavat toiminnan yhteisvaikutukset, kuten melu, pöly, mahdolliset vaikutukset kiinteistöjen kaivovesiin ja raskaan liikenteen aiheuttama kuormitus, kokonaisuuden, joka merkitsee kohtuuttoman rasituksen riskiä lähialueen asukkaille sekä merkittävää haittaa herkälle luonnonympäristölle. Näitä vaikutuksia ei voida estää esitetyillä toimenpiteillä. Päätös ei näin ollen täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisia ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä.

3. [REDACTED] *asiakumppaneineen* on valituksessaan vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja lupahakemus hylätään. He ovat myös vaatineet, että NCC Industry Oy velvoitetaan korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa hallinto-oikeudessa viivästyskorkoineen.

Perustelut

Ympäristöluvan myöntämisedellytykset (ympäristönsuojelulaki 49 §:n 1 momentin kohdat 2, 5 ja 5) eivätkä toiminnan sijoituspaikkaa (ympäristönsuojelulaki 11 §) koskevat vaatimukset täyty. Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaista varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta koskevat vaatimukset eivät täyty, koska keskeisten selvitysten esittäminen, kuten meluvaikutusten ja hulevesien hallinnan selvittäminen, on lykätty lupaharkinnan jälkeiseen aikaan. Myöskään ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin lupahakemusta koskevat selvitysvaatimukset eivät täyty, eikä ympäristöluvassa ole annettu ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisia tarpeellisia lupamääräyksiä melun ja hulevesien osalta. Myöskään maa-aineslain vaatimusten täyttymistä ei ole riittävästi osoitettu.

Lupapäätös johtaa kohtuuttomaan rasitukseen (melu ja pöly) lähimpien kiinteistöjen osalta sekä niiden käyttö- ja taloudellisen arvon alentumiseen. Valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, ns. Muraus-asetus) on sovellettu tulkinnanvaraisella tavalla, eikä lähiasutuksen sijoittumiselle juuri asetuksen mukaiselle minimietäisyydelle ole annettu riittävää merkitystä häiriöiden vaikutusta arvioitaessa. Tämä korostaa varovaisuus- ja

huolellisuusperiaatteen sekä toiminnanharjoittajalle asetetun selvilläolovelvoitteen ja naapuruussuhdelain vaatimusten noudattamista. Maa-aineslain terminologiaa on käytetty sekavasti, jolloin jää epäselväksi, mistä louhinta-aluetta ja kaivualuetta koskevat etäisyydet on mitattu. Melu- ja pölyvaikutuksia ei ole selvitetty riittävällä tavalla lähimmille kiinteistöille.

Lupa mahdollistaa muualla syntyvän louheen tuomisen luvan tarkoittamalle alueelle murskattavaksi ja toimitettavaksi muualla käytettäväksi. Louheen tuominen alueelle ainoastaan käsittelyä varten aiheuttaa melua ja pölyä, eikä sitä olisi tullut sallia asutuksen läheisyyden vuoksi. Muualta tuotavan kiviaineksen käsittelypaikan sijainti on ristiriidassa ympäristönsuojelulain 11 §:n kanssa, eli toiminnan sijoituspaikka ei vastaa 11 §:n vaatimuksia. Muualta tuotavan meluvallin rakentamisessa ja jälkihoidossa tarvittavan maa-aineksen määrä jää perusteluissa epäselväksi. Melumallinnuksen avulla ei ole varmistettu, onko vallin rakentaminen välttämätöntä meluntorjunnan kannalta ja minkä kokoisena valli on rakennettava. Koska meluvallin rakentaminen ottamisalueen ja lähimmän asutuksen väliin ei ole rakentamisesta aiheutuvan melun, pölyn, maiseman ja vesiensuojelun kannalta haitatonta, olisi ollut tarpeen selvittää, onko valli välttämätön, vai onko melua mahdollista torjua riittävästi muilla keinoin. Luvan mukainen ottotason nosto viidellä metrillä vähentää oleellisesti luiskien loiventamiseen tarvittavan maa-aineksen määrää.

Pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestely olisi tullut käsitellä jo osana lupaharkintaa. Meluselvityksessä ei ollut mallinnettu ottamisen etenemistä ilman meluvallin rakentamista. Melu- ja pölyvaikutuksia lähimmille kiinteistöille ei ole selvitty riittävällä tavalla, jotta kohtuuttoman haitan syntyminen voitaisiin sulkea pois. Pölymittausten tulisi olla jatkuva.

Lupamääräys 7 meluvallin pintavesien ohjaamisesta on riittämätön, koska hakemuksessa ei ollut esitetty mitään selvitystä vallin alueella muodostuvien hulevesien hallinnasta. Lupamääräyksessä 32 ei ole otettu huomioon vaihtoehtoa, että vallin rakentaminen ei ole tarpeen.

Louhinnan myötä metsäalueista muodostuva ydinalueiden verkosto supistuisi ja heikentäisi maakunnallista ekologista yhteyttä. Vaikutusalueelle sijoittuva Lepolan puron alue on osoitettu Kirkonkylän osayleiskaavassa kasvillisuudeltaan arvokkaaksi alueeksi, jolla on lisäksi luonnontilainen pienvesi.

Vaikka aluehallintovirasto on myöntänyt luvan hankkeen kaakkois- ja pohjoispuolella olevien norojen luonnontilan vaarantamiseen, Liimatunonjan sivunoron osalta lupa perustuu kuitenkin siihen oletukseen, että ympäristöluvassa annetaan tarpeelliset määräykset, joilla estetään kuivatusvesistä aiheutuvat haitalliset muutokset noron vedenlaatuun ja virtaamiin. Lepolanpuron osalta luvan perusteluna on, että uuden rumpuputken asentaminen ei merkittävästi vaikuta Lepolan puron luonnontilaisuuteen. Myönnetyssä luvassa ei ole kuitenkaan annettu määräyksiä laskeutusaltaasta Liimaniitunonjan sivunoroon johdettavan veden laadusta tai noroon johdettavan kiintoaineksen määrästä. Lupapäätöksessä ei myöskään ole määrätty noroon johdettavan veden määrästä tai sen vaihtelusta. Myönnetyssä luvassa ei näin

ollen toteudu Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 1.12.2021 nro 374/2021 mukainen oletus, jonka mukaan ympäristöluvassa annetaan tarpeelliset määräykset, joilla estetään kuivatusvesistä aiheutuvat haitalliset muutokset noron vedenlaatuun ja virtaamiin.

Lupamääräys 32 ei ole riittävä etenkin noroon johdettavan kiintoaineen määrän kannalta, ja luvassa olisi tullut määrätä noroon johdettavassa vedessä olevasta kiintoaineen määrästä, noroon johdettavan kiintoaineen kokonaismäärästä sekä virtaaman hallinnasta.

Vaikka ruhjevyöhykkeet toimivat kalliopohjaveden sekä myös kallion pintaa pitkin maakerroksessa kulkevan veden purkautumispaikkoina, ottoalueella kulkeva ruhjevyöhyke on kuitenkin niin heikko, että sen ei voida olettaa keräävän ja kuljettavan louhoksen alueella muodostuvaa pohjavettä etenkin, kun ottamissuunnitelmassa todetaan kallion olevan ehjää.

Hakemusasiakirjoissa on pohjavesiolosuhteisiin liittyen jätetty mainitsematta ottamisalueen länsipuolella kulkeva pohjois-eteläsuuntainen ruhje, jossa Liimaniitunoja kulkee. Tämä ruhje toimii myös pohjaveden purkautumispaikkana ja sen itäpuolella sijaitsee kaksi asuinkiinteistöä, joiden vedenhankinta on hakemusasiakirjoista saadun käsityksen mukaan oman kaivon varassa. Hakemuksessa olisi tullut selvittää ainakin näiden kahden kaivon tyyppi ja arvioida hankkeen vaikutukset niihin. Myös vaikutukset maalämpökaivoihin tulee selvittää kiinteistökohtaisesti.

Ottotason nostoa ei ole huomioitu pohjatason jälkihoidossa. Sinne kertyvä sadevesi ei pääse poistumaan pintavetenä. Lupamääräyksissä olisi tullut ottaa huomioon tämä epävarmuus ja huolehtia, että ottotaso tulee jälkihoidettua asianmukaisesti.

Myöskään lupahakemusta koskevat selvitykset ja suunnitelmat eivät ole enää päteviä ottotason muututtua, mikä ilmenee myös hakijan vastauksesta hakemuksen täydennyspyyntöön 6.6.2025.

Tällä hetkellä ainoa laillinen kulkuoikeus hankekiinteistölle suuntautuu Uotilantielle, joka ei todennäköisesti rakenteeltaan kestä ottotoiminnan aiheuttamaa raskasta liikennettä. Uotilantien varressa on paljon vakituista asutusta myös välittömästi tien vieressä, ja liikenne aiheuttaisi kiinteistöille kohtuutonta räsytystä. Hakemuksessa ei ole osoitettu kiinteistökohtaisesti, että liikenne ei aiheuttaisi lähimmille kiinteistöille kohtuutonta räsytystä (melu ja pöly) naapuruussuhdelain 17 §:n vastaisesti. Liikenneturvallisuus heikentyisi olennaisesti. Nyt esitetty tieyhteys sijoittuisi Kirkonkylän osayleiskaavassa osoitetulle lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittialueelle, jolloin se heikentää merkittävästi alueen luontoarvoja ja alueen käyttöä luontoharrastuksiin.

4. [REDACTED] on valituksessaan ensisijaisesti vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Toissijaisesti hän on vaatinut, että päätös kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Lähellä louhosaluetta on valittajan kotitila ja [REDACTED] valittajan saunamökki. Asian käsittely eri vaiheissaan on kestänyt todella pitkään, eikä toiminnanharjoittajan hakemuksessa ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olisivat antaneet aiheutta toisenlaiseen päätökseen kuin aiempien vuosien lupahakemuksen hylkäävät ratkaisut ja niistä annetut hallinto-oikeuksien päätökset.

[REDACTED] on valituksensa täydennyksessä 10.8.2025 lisäksi esittänyt, että toiminta on lainvastaista, koska Muraus-asetuksen mukaista 300 metrin vähimmäisetäisyyttä ei ole noudatettu. Etäisyys asuinrakennuksiin lännessä on noin 220–280 metriä ja etelässä alle 200 metriä. Meluselvitys ei huomioi riittävästi alkuvaiheen vaikutuksia, kun toiminta tapahtuu ilman suojaavia meluvalleja. Räjäytysten, murskauksen ja rikotuksen aiheuttamia haittoja ei ole tarkasteltu kattavasti ja toiminnasta aiheutuu merkittävää haittaa ympäristölle ja terveydelle, mikä on luvan myöntämisen este ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti. Toiminta vaarantaa luonnontilaisia elinympäristöjä, eivätkä luontoselvitykset täytä luonnonsuojelulain 64 §:n vaatimuksia. Alueella sijaitsee useita suojeltuja noroja, kaavamerkinnöillä suojeltuja arvokkaita luontokohteita ja lepakoiden siirtymäreittejä ja alueen halki kulkee ekologinen käytävä. Päätös on kuulutettu keskellä kesälomakautta, mikä heikentää mahdollisuutta käyttää osallistumis- ja vaikuttamisoikeuksia tehokkaasti.

Valittaja on suoraan altis toiminnasta aiheutuvalle melulle, pölylle, räjäytysten tärinälle sekä alueen vierestä kulkevalle raskaan ajoneuvoliikenteen haittavaikutuksille.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, Nurmijärven kunnan kaavoitusviranomaiselle, Gasgrid Finland Oy:lle ja Uudenmaan liitolle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on antanut lausunnon, jossa on esitetty valitusten hylkäämistä sekä muun ohella seuraavaa:

Lupa on myönnetty muutetun hakemuksen perusteella, jossa louhinta- ja murskausalueet on siirretty siten, että melua ja pölyä aiheuttavan toiminnan etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ylittää niin sanotun Muraus-asetuksen 3 §:ssä säädetyn vähimmäisetäisyyden. Valittajien viittaamat etäisyydet (220–280 metriä ja alle 200 metriä) eivät perustu valituksenalaisella lupapäätöksellä hyväksytyyn ottosuunnitelmaan, vaan aiempiin luonnoksiin, joiden perusteella lupaa ei ole nyt ratkaistu. Etäisyys mitataan Muraus-asetuksen ja oikeuskäytännön mukaisesti (KHO 2015:51, 2015:52)

nimenomaan melua ja pölyä tuottavan toiminnan louhinta-alueesta, ei koko suunnittelualueesta. Aiemmissä käsittelyissä hakemuksen hylkäämisen perusteena ollut vähimmäisetaisyysden alittuminen ei ole enää ajankohtainen.

Hankealueen eteläpuolinen asuinrakennus on merkitty rekisterissä asumattomaksi, eikä kyseessä ole loma-asuntoalue. Näin ollen valtioneuvoston päätöksen 993/1992 melutason ohjearvoja ei sovelleta sen osalta sitovasti. Lupapäätöksen perustana on kuitenkin ollut suunnitelmiin liitetyt melumallinnukset ja valtioneuvoston asetuksen melulle annetut raja-arvot, jotka eivät ylity. Lammen rannalla olevaa saunarakennusta ei ole merkitty myöskään kunnan rekistereihin, mutta se on tulkittu Muraus-asetuksen tarkoittamaksi virkistykseen käytettäväksi oleskelualueeksi ja on huomioitu vähimmäisetaisyyskäsitteitä tulkittaessa minimietaisyyspiiriin kuuluvaksi. Melumallinnuksen mukaiset arvot (30–45 dB) eri vaiheissa lähimmän rakennuksen kohdalla lammen rannalla ovat matalaa tai enintään kohtuullista tasoa päivätoiminnassa, eivätkä muodosta kohtuutonta raskasta lähimmälle kiinteistölle.

Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan 26.7.2024 arvioinut toiminnan meluntorjuntatarvetta ja todennut, ettei meluvallin rakentaminen toiminta-alueen etelä- ja länsipuolelle ole tarpeen. Ottotoiminnan eteneminen etelään ottorintaman suojassa sekä murskaamon sijoittuminen louhintaseinämän välittömään läheisyyteen rajoittavat melun leviämistä entisestään. Näin ollen hankkeesta ei arvioida aiheutuvan naapurussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta haittaa lähimmälle kiinteistölle.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaista toiminnan sijaintipaikkaa arvioitaessa merkittävämmäksi tulee eri maa-ainesalueiden nimitysten (ottoalue = kaivualue = louhinta-alue, ottamisalue, suunnittelualue, toiminta-alue) sijaan toiminnan melua tai pölyä aiheuttava vaikutus sekä se, voidaanko vaikutukset lupamääräyksiin saada siedettävälle tasolle.

Valituksenalainen lupapäätös vastaa korkeimman hallinto-oikeuden vakiintunutta linjaa teknisten täsmennysten jättämisestä lupamääräyksiin hyväksyttäväksi ja valvottaviksi (KHO 2020:24, KHO 2018:73), sillä ympäristönsuojelulain 52 § mahdollistaa yksityiskohtaisten teknisten ratkaisujen toimittamisen lupavaiheen jälkeen, kunhan lupaharkinnassa on osoitettu periaatteellinen mahdollisuus ohjearvojen täyttymiseen.

Kuljetusliikenteen kokonaismäärä, melu ja tärinä on otettu lupaharkinnassa huomioon. Kun liikenne käytännössä osittain määrittää melutason lähialueella, liikenteen haittoja voidaan rajoittaa lupamääräyksiin muun muassa toiminta-ajoilla, ajankohdilla sekä reittivalinnoilla (KHO 2019:75, KHO 2024:39). Liikenne on ohjattu pois päin lähimmistä asuinkiinteistöistä ja pois Uotilantieltä, vaikka kiinteistön virallinen tieyhteys on sinne olemassa. Luvan hakija on esittänyt, että lupaharkinnassa arvioidaan vaikutukset uuden tieyhteyden (asumaton metsätie) osalta, johon käyttöoikeutta haetaan erikseen, jos yhteislupa saadaan. Tällöin tieyhteys muodostuu livarin metsätielle, joka on asemakaava-alueen tie Metsä-Tuomelan jäteaseman alueelle. Kyseisellä tiellä on entuudestaan raskasta liikennettä, joten tuleva louheen tai maamassan

ajo ei poikkea muusta livarin metsätien liikenteestä ympäristössä tai risteysalueella.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt vesilain mukaisen poikkeuksen noron luonnontilan vaarantamiskieltoon ennen valituksenalaisen yhteisluvan käsittelyä. Aluehallintovirasto ei ole edellyttänyt lupien yhteiskäsittelyä poikkeamisen vuoksi. Yhteisluvassa on annettu riittävät pintavesien hallinnan mitoitus- ja tarkkailuvelvoitteet muun muassa kiintoaineen ja typpiyhdisteiden osalta.

Ekologinen yhteys kulkee ottamiskenttien rajalla. Ottotoiminnan vaiheistus, suojavyöhykkeet ja kulkureittien ohjaaminen turvaavat ekologisen yhteyden toiminnallisen jatkuvuuden ottamistoiminnasta huolimatta (Maa-ainesopas 2023:30).

Yhteisluvassa on edellytetty pintavesien tarkempaa hallintasuunnitelmaa ennen toiminnan aloitusta sekä seurantaa. Hulevesissä haitta-aineet sitoutuvat pääosin kiintoaineeseen, jolloin laskeutus ja virtaaman hallinta ovat perusteltuja lupamääräyksissä. Hakija on esittänyt pintavesien hallinnan perustuvan toiminnan suurimman kuormituksen aiheuttajiin (muun muassa kiintoaine, typpi) ja rankkasateen huomioiviin laskennallisiin arvoihin. Laskeutusaltaan mitoituksessa on käytetty hiedan partikkelikoon mukaisia pitkäaikaisarvoja, mikä vastaa Ruohtulan (1996) mitoitusohjeiden mukaista laskeutusaltaan vähimmäiskokoon liittyvää mitoitusta. Rankkasateet on huomioitu ilmastonmuutoksen vuoksi lisäämällä altaan kokoa. Altaiden mitoitukset ovat perustuneet partikkeleiden suodatustehoihin. Tällainen pintavesien määrällinen hallinta soveltuu hyvin suurempien partikkeleiden, kuten kivituhkan ja maa-ainesten, pidättämiseen. Siten lähtevän veden kiintoaineelle ei ole tarpeen määrittää erillistä laadullista arvoa.

Lainsäädäntö ei tunne “kesälakiaikoja” päätöksen tekemiselle tai asian kuuluttamiselle. Ratkaisevaa on, että kuulutus on lainmukainen ja nähtävillä säädetyn ajan. Kuulutus on tehty lain mukaisesti (ympäristönsuojelulain 44 §, hallintolain 62 a §).

Kiinteistöjen arvonalennusta tai muita taloudellisia vahinkoja ei ratkaista maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyn yhteydessä. Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamisesta aiheutuvat vahingot ja haitat käsitellään erillisessä Maanmittauslaitoksen toimituksessa, jossa maanomistajalla on mahdollisuus hakea korvauksia.

Ottotason tarkentuminen ei edellytä selvitysten uusimista, koska melun-, pölyn- ja vesienhallinnan yksityiskohtainen mitoitus tehdään lupamääräysten mukaisessa hyväksyttämismenettelyssä ennen toiminnan käynnistämistä. Lisäksi ottomäärän vähentyminen ja ottotason nousu pienentävät ympäristövaikutuksia. Lupamääräys 2 edellyttää päivitettyjen asemapiirrosten ja leikkauskuvien toimittamista valvontaviranomaiselle ennen aloitustarkastusta, ja myös melu-, pöly- ja suojaetäisyysmääräykset (muun muassa lupamääräykset 7, 12 ja 17–19) edellyttävät toteutuskuvien päivittämistä. Näin ollen lupa ei perustu vanhentuneisiin kuviin, vaan sisältää

selkeät ja velvoittavat menettelytavat ajantasaisten ja lopullista ottotasoa vastaavien suunnitelmien hyväksymiseksi ennen toiminnan aloittamista.

NCC Industry Oy on antanut valituksista vastineen, jossa se on vaatinut [REDACTED] ja tämän asiakumppanien oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä sekä lisäksi muun ohella todennut valituksista seuraavaa:

Muraus-asetuksen 3 § määrittelee toiminnan sijoittumisen häiriintyviin kohteisiin nähden. Etäisyys määritetään melua ja pölyä aiheuttavasta häiriölähteestä. Lupahakemuksessa on käytetty termiä ottoalue louhittavasta kaivualueesta ja ottamisalue-termiä on käytetty tätä laajemmasta alueesta, jonka rajauksen sisällä meluvallin tulee sijaita. Etäisyys häiriintyviin kohteisiin on mitattu tässä tapauksessa ottoalueen rajalta, mikä täyttää Muraus-asetuksen 3 §:n mukaiset toiminnan sijoittumista koskevat vaatimukset.

Lupamääräyksillä on rajoitettu merkittävästi ottamistoimintaa, kun myös alimman sallitun ottotason muutoksen vuoksi louhittavan kiviaineksen kokonaismäärä ja vuosittain sallittu kiviaineksen ottomäärä on vähentynyt.

Lupamääräyksissä on määrätty varsin tarkasti hulevesien hallinnasta myös virtaaman säätelyn osalta ja laskeutusaltaan kiintoaineen lasketuksesta. Vesientarkkailusta on määrätty, että ennen toiminnan aloittamista sekä pinta-että pohjavesien tarkkailuun määrätystä pisteistä otetaan niin sanotut nollanäytteet lähtötilanteen selvittämiseksi. Virtaaman mittaus ja kiintoaineen määrä kuuluvat tarkkailuviin parametreihin. Louhoksille ei yleisen menettelyn mukaisesti aseteta määräyksiä pintaveden laadullisista pitoisuusrajoista.

NCC Industry Oy:lle myönnettyssä Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeamiseen on todettu, että poikkeamista koskeviin toimiin ei saa ryhtyä, ennen kuin maa-aines- ja ympäristölupa sekä tieoikeuden muutos yksityistietoimituksessa on ratkaistu. Esitetyn Iivarin metsätien kautta kulkevan tieyhteyden käsittely tapahtuu siten myöhemmin yksityistietoimituksessa, kun lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi. Esitetty liikennöinti on järjestettävissä siten, että siitä ei aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja eikä kohtuutonta räsitystä asutukselle. Melumallinnuksessa esitetysti liikenteestä aiheutuva päivääjän keskiäänitaso on alle 40 dB(A). Iivarin metsätien varressa olevan lähimmän asuinrakennuksen etäisyys tiestä on 150 metriä. Ajoneuvojen ohiajojen aikana myös enimmäisäänitaso tulee olemaan alhainen. Iivarin metsätiestä erkanevalla metsätieosuudella lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli 500 metrin etäisyydellä suunnitellulta tielinjalta.

Osayleiskaavan laadinnan yhteydessä on tehty lepakkoselvitys vuonna 2013 sekä sen päivitykset vuosina 2018 ja 2020. Selvityksessä alueet on jaoteltu luokkiin I, II ja III, joista luokkaan I kuuluvat alueet ovat lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain perusteella kiellettyä. Iivarin metsätien varressa oleva Alttarinkallion alue kuuluu luokkaan II eli lepakoiden ruokailualueeseen tai siirtymäreittiin. Iivarin metsätie noin yhden kilometrin pituudelta kuuluu jo

tällä hetkellä lepakkoalueeseen (kaavassa merkinnällä sl-17-6). Louhinta-alueelle suunniteltu tieyhteys ei tuhoa nykyistä lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittä.

Ottamisalue sijaitsee Perttulan osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-8), jolla on merkittäviä kiviainesvaroja. Viheryhteystarve on osoitettu Perttulan osayleiskaavassa kulkemaan ottamisalueen pohjoispuolen rajan tuntumassa länsi-itäsuuntaisena. Kirkonkylän osayleiskaava on tullut voimaan 26.3.2025. Viheryhteystarve on osoitettu kyseisessä kaavassa kulkemaan hieman pohjoisempana kuin Perttulan osayleiskaavassa. Viheryhteyden toiminnallinen jatkuvuus on varmistettu, sillä myös ekologisen käytävän leveydelle jää maastoon kaavoissa esitetyksi riittävästi tilaa louhinnasta huolimatta. Viheryhteyden säilyminen toteutuu myös siten, että ottamistoiminta on vaiheistettua ja ottamistoiminnan päättymisen jälkeen alue maisemoidaan.

Luontoselvityksen (Enviro Oy 7.11.2024) maastokäynnillä ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Kiviainesten ottotoiminta ei muutoinkaan sijoitu valituksessa esitetyille herkälle luonnonalueelle, koska läheisyydessä sijaitsee myös Metsä-Tuomelan teollisuusalue.

██████████ on antanut vastaselityksen, jossa hän on muun ohella esittänyt puolueettoman haittaselvityksen tekemistä Metsä-Tuomelan alueella nykyisellään tapahtuvasta kiviaineksen murskaustoiminnasta, joka tapahtuu huomattavasti kauempana luvan hakijan esittämästä toiminnasta.

Nurmijärven kunta on antanut vastaselityksen, jossa se on esittänyt, että jos lupapäätöstä ei kumota, lupamääräyksiä tulee muuttaa siten, että haittojen ehkäisy varmistetaan sitovilla lupamääräyksillä ennen toiminnan aloittamista. Kunta on esittänyt muutoksia melua, pölyä, räjäytyksiä, vesienhallintaa, pohjavesiä ja liikennettä koskeviin lupamääräyksiin.

██████████ *asiakumppaneineen* on antanut vastaselityksen, jonka liitteenä on toimitettu oikeudenkäyntikuluerittely. Lisäksi vastaselityksessä on todettu muun ohella seuraavaa:

Kun otetaan huomioon kirjoverkkoperhosen suojelustatus ja alueella muutoin tehdyt havainnot, sen esiintyminen alueella tulee selvittää Enviro Oy:n luontoselvitystä kattavammalla arvioinnilla.

██████████ on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus kumoo Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

2. Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] ja hänen asiakumppaniensa vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamiseksi.

Perustelut

1. Pääasia

Kysymyksenasettelu

Asiassa on ensin ratkaistava, onko lupahakemuksen käsittelyssä tapahtunut menettelyvirhe päätöstä kuulutettaessa. Jos menettelyvirhettä ei ole tapahtunut, asiassa on tämän jälkeen arvioitava, ovatko asiassa saadut selvitykset riittävät lupaharkintaa varten. Jos selvitykset ovat riittävät, asiassa on arvioitava, täyttyvätkö lupahakemuksen mukaisessa toiminnassa maa-ainesluvan ja ympäristöluvan myöntämisen edellytykset annetut lupamääräykset huomioon ottaen.

Päätöksen kuuluttaminen

[REDACTED] on valituksessaan katsonut, että päätöksen kuuluttaminen ja valitusajan alkaminen keskellä kesää on menettelyvirhe, jonka vuoksi päätös on kumottava.

Lupapäätöksen tiedoksiannosta säädetään ympäristönsuojelulain 85 §:ssä ja hallintolain 62 a §:ssä. Ympäristönsuojelulain 85 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on annettava lupapäätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Sen lisäksi, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään kuulutuksen sisällöstä, lupapäätöstä koskevassa kuulutuksessa on mainittava myös päätöstä koskeva valitusaike. Kuulutus ja lupapäätös on oltava nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla.

Hallintolain 62 a §:n 1 momentin mukaan, jos muun lain mukaan asiakirja on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella, tiedoksianto toimitetaan julkaisemalla kuulutus ja kuulutettava asiakirja yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla. Tarpeen vaatiessa kuulutus julkaistaan myös asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen päättämällä tavalla. Jos kuulutusta ei voida tietoliikennehäiriöiden tai muun tähän rinnastettavan syyn vuoksi julkaista viranomaisen verkkosivuilla, se on julkaistava lisäksi virallisessa lehdessä. Saman pykälän 2 momentin mukaan kuulutus ja kuulutettava asiakirja on pidettävä yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla yleisesti nähtävillä 14 vuorokautta. Jos asiakirjan tiedoksisaannista alkaa kulua muutoksenhakuaike tai muu vastaanottajan oikeuteen vaikuttava määräaika, kuulutus ja kuulutettava asiakirja on pidettävä yleisesti nähtävillä mainitun määräajan päättymiseen asti. Saman pykälän 3 momentin mukaan kuulutuksesta on käytävä ilmi, mitä asia koskee sekä maininta siitä, missä ja mihin ajankohtaan saakka asiakirja pidetään nähtävillä.

Kuulutuksessa on lisäksi mainittava ajankohta, jona se on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla ja todettava, että tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kyseisestä julkaisemisajankohdasta. Jos kuulutusta ei ole voitu julkaista viranomaisen verkkosivuilla, kuulutuksessa on todettava tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Edellä mainituissa lainkohdissa ei ole rajoitettu sitä, milloin päätös on kuulutettava. Valituksenalainen lupapäätös on ollut nähtävillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Nurmijärven kunnan verkkosivuilla 24.6.2025–31.7.2025 välisen ajan eli vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen on voitu hakea muutosta valittamalla. Asiassa ei siten ole tapahtunut menettelyvirhettä päätöksen kuuluttamisessa.

Selvitysten riittävyys ja luvassa määrätyt selvitysvelvoitteet

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; ja 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai

3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta;
- (---)
- 7) vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä. (19.12.2024/997).

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimita; 6) muista toimita, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä

varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista. Pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättynä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Pykälän 4 momentin mukaan tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Arvioinnin lähtökohdat

asiakumppaneineen mukaan lupaharkinnan kannalta keskeisiä selvityksiä on jätetty luvan myöntämisen jälkeiseen aikaan, ja riittävää selvitystä ei ole esitetty hulevesien hallinnasta eikä toiminnan vaikutuksista kaivoihin ja maalämpökaivoihin. Lisäksi ottotason muututtua

aiemman ottotason mukaan tehdyt selvitykset ja suunnitelmat eivät ole enää ajantasaisia. Nurmijärven kunta on katsonut, että meluvallien toteutuksesta, toiminnan vaikutuksista ekologiseen yhteyteen eikä hulevesien hallinnasta ja vaikutuksista pienvesiin ole esitetty riittävää selvitystä. [REDACTED] on katsonut, että toiminnan haittoja ei ole selvitetty riittävästi, luontoselvitys ei ole riittävä eikä meluselvitys huomioi toiminnan alkuvaihetta. [REDACTED] valituksessa tuodaan esille toiminnasta aiheutuva meluhaitta sekä toiminnan sijaintiin liittyviä seikkoja.

Lupahakemukseen on liitettävä ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaisesti lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta ja sen vaikutuksista, minkä perusteella voidaan ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaisesti arvioida, ovatko ympäristöluvan myöntämisen edellytykset lain 49 §:n mukaisesti olemassa ja minkälaisia lupamääräyksiä on annettava pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:ssä säädetään lupahakemuksen sisällöstä, kuten yksilöidyistä tiedoista toiminnan päästölähteistä ja niiden päästöistä. Pilaantuminen ilmenee eri tavoin ja pilaantumisen sallittavuutta ja vaikutusten merkittävyyttä harkitaan tapauskohtaisesti. Pilaantumisen merkittävyys riippuu muun ohella vaikutuksen voimakkuudesta, laajuudesta ja kohdealueen ominaisuuksista.

Hallituksen esityksessä ympäristönsuojelulaiksi (HE 214/2013 vp) 54 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan pykälässä tarkoitettua erityistä selvitysvelvollisuutta ei voitaisi käyttää, jos selvitettävän tiedon on oltava lupaviranomaisen käytettävissä etukäteen, luvan myöntämisen edellytysten harkitsemiseksi tai keskeisten lupamääräysten antamiseksi.

Asiakirjoihin liitetystä aluehallintoviraston päätöksessä 1.12.2021 numero 37/2021 NCC Industry Oy:lle on myönnetty oikeus poiketa luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamista koskevasta kiellosta hakemusten mukaisten norojen Liimaniitunojan sivunoron ja Lepolan puron osalta. Päätöksen perustelujen mukaan kun otetaan huomioon, että ympäristöluvassa annetaan tarpeelliset määräykset, joilla estetään kuivatusvesistä aiheutuvat haitalliset muutokset noron vedenlaatuun ja virtaamiin sekä noron patoamissuunnitelmasta luopuminen, on hankkeen arvioitu vaikutus Liimaniitunojan sivunoron luonnontilaan pieni. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 16.6.2023 numero 803/2023 hylännyt päätöksestä tehdyn valituksen.

Vesienhallinta

Hakemuksen mukaan ottamisalueen eteläpuolella virtaa Lepolan puro -niminen noro (Liimaniitun alempi sivunoro) ja pohjoispuolella Liimaniitunoja II:ksi kutsuttu noro (Liimaniitunojaan laskeva ylempi sivunoro). Alueella muodostuvat pintavedet sekä mahdollisesti kallion halkeamista valuva pohjavesi pumpataan ottoalueen pohjoispuolelle rakennettavaan laskeutusaltaaseen kiintoaineen laskeuttamiseksi altaan pohjalle. Laskeutusaltaasta vedet johdetaan edelleen hankekiinteistön koilliskulmassa virtaavaan noroon, Liimaniituoja II. Alueen jälkihoidossa pohjan muotoilussa otetaan huomioon sade- ja sulamisvesien johtaminen pois alueelta

kaltevuuksin. Asiakirjojen mukaan Liimaniitunojan kaksihaarainen sivunoro on vesilain tarkoittama kausikuiva noro. Hakemuksen mukaan ottamisalueen kallioperä on kvartsi-maasälpä-gneissia.

Lupamääräyksessä 32 on edellytetty yksityiskohtaisen pintavesien hallintasuunnitelman laatimista ja hyväksyttämistä valvontaviranomaisella ennen toiminnan aloittamista, tarkemman rakennesuunnitelman esittämistä toiminta-alueen länsipuolen meluvallista sekä sen hulevesien hallittua johtamista puhdistusmenetelmän kautta rakentamisen aikana ja sen jälkeen. Viranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä vaadittujen suunnitelmien perusteella.

Lupamääräyksen 32 perusteluissa on muun ohella todettu, että ottamisalueen ja vallin rakentamisen vuoksi hulevesistä saattaa aiheutua ravinne- tai kiintoainekuormitusta valuma-alueiden suojeltuihin pintavesiin. Lisäksi hulevesivirtaamien vaihtelut voivat olla luonnontilaista aluetta suurempia. Lupamääräyksessä on vaadittu selvittämään tarkemmin pintavesien kuormitus valitulla järjestelmällä määräaikaan mennessä, koska hakemus ja sitä koskevat täydennykset pintavesien käsittelystä ovat osittain puutteellisia erityisesti länsipuolen meluvallin vesien määrän ja vaikutusten osalta. Edelleen on todettu, että toiminnan aiheuttaman kuormituksen, meluvallien rakentamisen ja pintamaiden käsittelyn vuoksi kuormitus pintavesiin voi kasvaa niin suureksi, ettei esitetty järjestelmä välttämättä toimi ainoana puhdistavana järjestelmänä. Lupamääräyksen perustelujen mukaan pintavesien johtaminen ottamisalueelta on laskennallisesti todennettu, mutta siitä puuttuu pintamaiden käsittelyn ja vallien rakentamisen aikainen käsittely ja niiden vaikutusten arviointi lännessä ja etelässä oleviin ojavesiin.

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminta-alueen pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestelyistä olisi ollut mahdollista toimittaa lupamääräyksen 32 perusteluissa tarkoitettua selvitystä jo lupahakemuksen yhteydessä. Sillä seikalla, että luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta on myönnetty poikkeus, ei ole annettava enemmälti merkitystä arvioitaessa toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumista, koska vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettu poikkeaminen koskee noron luonnontilan muutosta. Kyseisen pykälän hallituksen esityksessä (277/2009 vp) todetaan, että säännös viittaa fyysiseen muuttamiseen, eikä se koske pilaamisesta aiheutuvaa veden laadullista muuttamista. Pilaantumista aiheuttavia toimintoja säännellään ympäristönsuojelulaissa.

Asiakirjoissa ei ole esitetty selvitystä noron veden laadusta eikä selvitystä ottoalueelta noroon johdettavan huleveden typpiyhdisteiden, kiintoaineen ja ottosuunnitelman kohdan 10.2.1 tarkkailuun kuuluvan metallin arvioidusta kuormituksesta. Lupamääräysten mukaan vesienhallinta sisältää myös toiminta-alueen länsipuolelle rakennettavan vallin suoto- ja hulevedet. Vallien vesienhallinnasta ei kuitenkaan ole lupahakemuksessa esitetty suunnitelmaa. Asiakirjoissa ei ole esitetty selvitystä siitä, miten toiminta ja siitä aiheutuvat vesistö päästöt vaikuttavat noron veden laatuun eikä sitä, onko norossa lajistoa, joka olisi otettava huomioon vesien hallinnan ja käsittelyn suunnittelussa.

Hallinto-oikeus katsoo edellä mainituin perustein, että pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestelyjä sekä vallin suoto- ja hulevesien käsittelyä koskevat selvitykset ovat sellaisia olennaisia selvityksiä, jotka olisi tullut olla lupaviranomaisella käytettävissä jo lupaharkintaa varten sekä keskeisten lupamääräysten antamista varten. Asiassa ei ole hakemustietojen perusteella arvioitavissa, onko hakemuksessa tarkoitettu vesien käsittely kokonaisuudessaan riittävä siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain tarkoittamaa vesistön pilaantumista eikä näin ollen sitä, täytyvätkö ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Talousvesikaivot

Lupaviranomainen on lupamääräyksessä 14 todetulla tavalla nostanut maa-ainesten ottotasoa hakemuksen mukaisesta noin viidellä metrillä tasosta +70 metriä tasoon +75,10 metriä. Lupamääräyksen perusteluna tason nostamiselle on todettu, että ottamisalueella on paineellinen pohjavesi, joka purkautuisi louhokseen hakemuksen mukaisella ottotasolla, eikä hakija ole esittänyt riittäviä selvityksiä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi muun muassa käsiteltäessä muualta tuotuja maita. Lupamääräyksen 14 perusteluissa on myös todettu, että koska lähialueen kaivoja ei ole selvitetty riittävästi, hydraulista yhteyttä ei voida sulkea kokonaan pois, jolloin lähellä sijaitsevien kiinteistöjen talousveden laatu ja määrä voivat vaarantua.

Lupamääräyksessä 35 on määrätty laatimaan kaivoista erillinen päivitetty selvitys vähintään 850 metrin etäisyydellä ottamisalueesta.

Hallinto-oikeus toteaa ensinnä, että lupaviranomainen ei ole voinut asettaa lupamääräyksen 14 mukaista alinta ottotasoa yksinomaan sillä perusteella, että lähialueen pohjaveden pilaantumisriskiä ei ole selvitetty riittävästi ja että kaivoselvitys on ollut puutteellinen. Lupaviranomaisen olisi tullut ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin nojalla varata hakijalle tilaisuus täydentää hakemusta ja ratkaista asia saatujen selvitysten perusteella.

Edellä todetulla tavalla asiassa ei ole esitetty selvitystä alueella sijaitsevista talousvesikaivoista. Hallinto-oikeudessa ei ole edellä hule- ja suoto-vesien hallinnasta todettu huomioon ottaen arvioitavissa, onko toiminnan sijaintipaikan maaperäolosuhteissa mahdollista, että toiminnalla on haitallisia vaikutuksia talousvesikaivojen veden laatuun.

Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sijainti huomattavan lähellä ottoaluetta ja valituksenalaisen päätöksen perustelut huomioon ottaen jälkikäteinen selvitys lupamääräyksen 35 nojalla ei ole riittävä arvioitaessa sitä, voiko toiminnasta aiheutua sellaista pilaantumista, että toiminnalle olisi asetettava lupamääräyksiä talousvesikaivojen pilaantumisriskin ja ympäristönsuojelulain 17 §:ssä tarkoitetun pohjaveden pilaantumiskiellon vuoksi.

Melu

Hankkeesta on tehty melumallinnus (15.9.2020). Melumallinnus on laadittu siten, että murskauslaitos on toiminnan aloitustilannetta lukuun ottamatta aina tasolla +70 metriä. Aloitustilanteessa murskauslaitoksen melu on arvioitu tasolla +83 metriä. Melumallinnusraportin johtopäätöksenä on esitetty, että laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama keskiäänitaso ei ylitä valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 määritettyjä melutason raja-arvoja asuinrakennuksilla tai lomarakennuksilla, kun selvityksessä esitetyn mukainen tai vastaava meluntorjunta toteutetaan toiminnan aikana. Meluntorjuntatoimenpiteiden ja toisaalta louhinnassa muodostuvista meluesteinä toimivista kallioseinämistä johtuen toiminnasta aiheutuvan melun ei ole arvioitu olevan ympäristön melulle herkillä kohteilla iskumaista. Raportin liitteessä 1 on esitetty melumallinnus (louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$) toiminnan aloitustilanteessa eli silloin, kun murskauslaitos on tasolla +83 metriä ja muut lähteet ovat nykyisellä maanpinnalla. Raportin liitteissä 2 (louhinnan alkuvaihe), 3 (louhinnan puoliväli) ja 4 (louhinnan loppuvaihe) sama keskiäänitaso on määritetty siten, että melulähteet poraa lukuun ottamatta ovat tasolla +70 metriä eli pohjatasolla.

Melumallinnuksessa on todettu, että ottoalueen länsi- ja eteläreunalle on suunniteltu tehtävän pitkä meluvalli lähinnä vastaanotettavista maista. Vallin korkeudeksi on suunniteltu +86 metriä. Valli on melulaskennassa huomioitu raportin kuvien 3 ja 4 mukaisessa laajuudessa, joissa valli on esitetty sijoittuvan toiminta-alueen luoteisreunaan. Mallinnuksen mukaan laskennoissa huomioitu osuus vallista tarvitaan melutason saamiseksi kaikilla ympäristön asuin- ja lomarakennuksilla raja-arvojen mukaiseksi. Muu osa vallista parantaa ympäristön melutilannetta pienentäen toiminnasta aiheutuvaa melutasoa.

Melumallinnusta on täydennetty vuonna 2024 muun ohella epävarmuustarkastelulla ja päivitettyillä melukartoilla (Täydennys ympäristömeluselvitykseen PR5469-Y01, 13.3.2024).

Melumallinnus on laadittu myös toiminnan aloitusvaiheessa. Mallinnuksessa on esitetty aloitustilanteessa tarvittavat meluesteet. Mallinnuksen mukaan aloitustilanteessa rikottimen länsipuolella on 2,5 metriä korkea melueste ja murskaimen länsi- ja pohjoispuolilla 5 metriä korkea melueste. Hallinto-oikeus toteaa, että melumallinnuksessa on riittävällä tavalla huomioitu toiminnan aloitustilanne.

Hakemuksen täydennyksen 1.6.2025 mukaan lupahakemusta koskevat selvitykset ja suunnitelmat perustuvat ottotasolle +70, jolloin ne eivät olisi enää päteviä ottotason muuttuessa. Täydennyksen mukaan ottotaso ei voi olla +75 senkään perusteella, että lupaa ei ole voitu aiemmin myöntää ottotasolle +74. Luvan hakijan valituksesta antaman vastineen mukaan vaikka lupahakemuksessa alinta ottotasoa on haettu tasoon +70, se ei ole estänyt lupaviranomaista määräämästä muusta ottotasosta. Vastineen mukaan

ottotason muutoksella louhittavan kiviaineksen kokonaismäärä on pienentynyt merkittävästi.

Lupaviranomainen on edellä todetulla tavalla nostanut maa-ainesten ottotasoja hakemuksen mukaisesta tasosta +70 metriä tasoon +75,10 metriä.

Lupaviranomainen on edellyttänyt melumallinnuksen päivittämistä täydennettynä yhteismeluselvityksenä Metsä-Tuomelan toimintojen kanssa sekä meluntorjuntasuunnitelman laadintaa ennen toiminnan aloittamista.

Lupamääräyksessä 2 on määrätty piirrosten, mukaan lukien meluvalli, korjaamista vastaamaan yhteisluvan lupamääräyksiä. Lupamääräyksessä 7 on määrätty melu- ja maisemavalleista, lupamääräyksessä 10 melun ottamisesta huomioon toimintaa toteutettaessa, lupamääräyksessä 12 meluvallin sijoittamisesta, lupamääräyksessä 13 toiminta-ajoista, lupamääräyksessä 17 melutason ohjearvojen noudattamisesta, lupamääräyksessä 18 meluntorjunnasta, lupamääräyksessä 22 louhintaräjäytysten melun rajoittamisesta, lupamääräyksessä 32 meluvallin rakennesuunnitelman laatimisesta ja lupamääräyksessä 36 melumallinnuksen päivittämisestä tehtyjen muutosten vuoksi sekä melumittauksista. Päätöksen perustelujen mukaan lännessä lähimmän asutuksen suuntaan tarvitaan meluvallin suojausta, kun ottotaso on lupamääräyksellä korotettu noin viisi metriä. Päätöksen perustelujen mukaan oton edetessä etelän ja idän suuntaan pohjatasolle +75,10 ovat kallioseinämät niin korkeat, että ne suojaavat lähintä asutusta haitoilta.

Hallinto-oikeus toteaa, että ottotason muutoksen voidaan toisaalta arvioida vähentävän toiminnan ympäristövaikutuksia, kun louhittava ja murskattava kiviainesmäärä pienenee. Lupaviranomainen ei ole kuitenkaan arvioinut päätöksessään riittävästi, onko ottotason muutoksella olennaista vaikutusta toiminnasta aiheutuvaan meluun, kun murskauslaitteistot sijoittuvat viisi metriä korkeammalle kuin hakemuksen mallinnetussa tilanteessa. Näin ollen toiminnan alku-, väli- ja loppuvaiheen melun leviämistä koskevia haittavaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi, koska murskauslaitteistot sijaitsevat selvityksestä poiketen luvassa vaaditulla korkeammalla tasolla toiminnan eri vaiheissa ja toiminnan siirtyessä etelään. Päätöksessä meluvaikutus on kokonaisuudessaan jätetty selvitettäväksi jälkikäteen lupapäätöksen antamisen jälkeen. Hallinto-oikeus toteaa ottaen huomioon asutuksen läheisyyden ja ottotoiminnan sijoittumisen maastollisesti asutusta korkeammalle, ettei ottotason muutosta koskevaa meluselvitystä ja meluntorjuntatoimien riittävyyttä tule jättää yksinomaan jälkivalvonnassa selvitettäväksi etenkin selvityksen ollessa sen luontoista, että se olisi voitu tehdä ennen lupaharkintaa. Asiassa ei ole näin ollen arvioitavissa, onko ottotason muutoksella olennaista merkitystä luvan myöntämisedellytysten täyttymiseen.

Siltä osin kuin [REDACTED] on vastaselityksessään vaatinut haittaselvityksen tekemistä Metsä-Tuomelan alueella tapahtuvasta murskaustoiminnasta, hallinto-oikeus toteaa, ettei valituksenalaisessa asiassa ole kysymys Metsä-Tuomelan jäteaseman haittojen selvittämisestä. Jäteaseman ympäristövaikutukset otetaan huomioon ympäristönsuojelulain 49 §:n

mukaisesti mahdollisten yhteisvaikutusten kautta, jotka on selvitettävissä tarvittavin tarkkailumääräyksin, kuten on menetelty valituksenalaisessa päätöksessä.

Meluvalli

Asiakirjojen mukaan meluvallissa käytetään maa-aineksia yhteensä noin 55 000 m³. Koko alueella on arvioitu olevan pintamaita noin 60 000 m³. Pintamaita kuoritaan kuitenkin louhinnan etenemisen myötä, joten alkuvaiheessa kuorittavat pintamaat voidaan sijoittaa meluvalliin ja lisäksi rakentamiseen käytetään vastaanotettavia ylijäämämaita. Vallin korkeus on +86 metriä ja sen luiskan kaltevuus 1:3. Vallin maa-aineksia on tarkoitus käyttää alueen maisemoinnissa ottotoiminnan päätyttyä. Melumallinnuksen perusteella valli on merkityksellinen meluntorjuntarakenteena ottoalueen luoteisreunalla.

Asiassa ei ole esitetty selvitystä vallin rakentamisen ja purkamisen ajallisesta kestosta eikä riittävää selvitystä vallin rakentamisen ja purkamisen sekä paikallaan olon ympäristövaikutuksista, kuten melusta, pölystä sekä hule- ja suotovesien hallinnasta ja mahdollisista haitallisista vaikutuksista ympäristöön. Hallinto-oikeus katsoo, että asutuksen läheisyys ja valliin sijoitettavan maa-aineksen kokonaismäärä huomioon ottaen asiassa olisi tullut jo lupaharkintaa varten selvittää vallin rakentamisen ja purkamisen melu- ja pölyvaikutukset läheisille asuinkiinteistöille ja muille häiriintyville kohteille sekä vallin suoto- ja hulevesien vaikutukset ympäristöön.

Tärinä

Lupahakemuksen yhteydessä on esitetty selvitys hankkeen tärinävaikutuksista (Tärinävaikutusten arviointi ja seurantasuunnitelma 15.9.2020). Lupamääräyksessä 23 on edellytetty tehtäväksi riippumattomalla asiantuntijakonsultilla tärinäselvitys kolmen kuukauden kuluessa luvan tultua lainvoimaiseksi. Lupamääräyksessä on myös edellytetty, että maalämpökaivojen sijainti on kartoitettava ja asiantuntijan tulee arvioida, onko tärinälle alttiita maalämpökaivoja otettava tarkkailuun mukaan. Lupamääräyksen mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa selvityksen perusteella. Hallinto-oikeus katsoo, että asiakirjoissa esitetty selvitys tärinävaikutuksesta on asianmukainen ja riittävä lupaharkinnassa tärinähaitan rajoittamista koskevien lupamääräysten antamista varten.

Luontoselvitykset

Alueella on teetetty luontoselvitys vuonna 2010 (Rajakorven maa-ainesottoalueen luontoselvitys 6.10.2010) sekä uusi selvitys vuonna 2024 (Nurmijärvi Perttula, kalliokiviaineksen ottoalue, luontoselvitys 2024, 7.11.2024). Lisäksi Metsähallitus on tehnyt alueella luontoarvojen inventoinnin vuonna 2017. Myös alueen kaavoituksen yhteydessä on tehty

luontoselvityksiä. Perttulan ja Kirkonkylän osaleiskaavassa ottoalueen pohjoispuolelle on merkitty viheryhteystarve.

Luontoselvityksessä (2024) on todettu, että maastoselvityksessä ei havaittu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Poikkeuksena on selvitysalueen koilliskulman poikki virtaava noro, joka on aiemmin todettu vesilain tarkoittamaksi luonnontilaiseksi noroksi. Selvitysalueella ei ole Suomessa uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyypppejä tai METSO-ohjelman kriteerit täyttäviä kohteita. Selvityksessä alue on jaettu osa-alueisiin 1–8.

Luontoselvityksen maastokäynnillä ei tehty havaintoja huomionarvoisista eliölajeista lukuun ottamatta närheä ja hömötiaista. Näistä ensin mainittu on luokiteltu Suomessa silmälläpidettäväksi (NT) ja toiseksi mainittu erittäin uhanalaiseksi (EN) lajiksi. Molemmat lintulajit liikkuvat syksyllä pesimäreviiriensä ulkopuolella, eikä havaintojen perusteella voida tulkita, kuuluvatko ne Perttulan kalliokiviaineksen ottoalueen pesimälinnustoon vai eivät. Selvitysalueella on kummallekin lajille soveltuvaa elinympäristöä.

Perttulan kalliokiviaineksen ottoalueella ei arvioitu olevan liito-oravan ydinalueeksi soveltuvaa metsää. Lähinnä osa-alueilla 2 ja 5 on puustoltaan riittävän vanhaa kuusivaltaista metsää, mutta haapa esiintyy näilläkin alueilla hyvin niukkana. Tarkastetuissa varttuneissa haavoissa ei todettu liito-oravalle soveltuvia koloja.

Perttulan kalliokiviaineksen ottoalueella saattaa esiintyä lepakoita. Osa-alueet 2 ja 5 sekä osin myös osa-alueet 1, 4 ja 8 soveltuvat ainakin pohjanlepakon sekä viiksisiippalajien saalistusalueiksi. Perttulan osayleiskaavaa varten ei ole tehty lepakkoselvitystä, joten tietoa lepakoiden esiintymisestä alueella ei ole. Perttulan kalliokiviaineksen ottoalueella ei todettu lepakoille soveltuvia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja tai talvehtimispaikkoja. Lepakoiden piilopaikkoja saattaa sijaita esimerkiksi alueen länsipuolella olevissa rakennuksissa. Selvitysalueen luonnonolojen perusteella arvioitiin, ettei alueella todennäköisesti ole lepakoiden kannalta tärkeitä luokan II saalistusalueita.

Kirjoverkkoperhosen toukkien ravintokasveista kangasmaitikkaa esiintyy lähinnä osa-alueilla 5 ja 6. Luontoselvityksen mukaan maitikkakasvustot ovat kuitenkin niin pienialaisia ja niukkoja, että kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikkojen esiintyminen arvioitiin epätodennäköiseksi.

Perttulan kalliokiviaineksen ottoalueella ei arvioitu olevan muita huomionarvoisten eliölajien kannalta tärkeitä tai merkittäviä elinympäristöjä tai kohteita. Selvitysalueen luonnonolojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella ei ehdotettu täydentäviä lajistonselvityksiä.

Asemapiirustuksen mukaan lupahakemuksen mukainen toiminta tai sen tieyhteys eivät sijoitu osayleiskaavassa merkitylle viheryhteystarvealueelle.

Hallinto-oikeus katsoo edellä todettuun nähden, että selvitykset luontovaikutusten osalta ovat olleet lupaharkintaa varten riittävät.

Melua ja pölyä aiheuttavien toimintojen etäisyys häiriöille alttiisiin kohteisiin

Asiakirjoissa etäisyydet ottoalueelta asuin- ja vapaa-ajankiinteistöihin on mitattu rakennuksiin. Asiakirjojen mukaan etäisyys ottoalueelta lähimpään asuinrakennukseen 341 metriä ja lähimpään vapaa-ajanrakennukseen 307 metriä.

Lupamääräyksen 12 mukaan etäisyys louhinta-alueen ja lähimmän naapurin asuin- tai lomarakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan piha-alueeseen tulee olla vähintään 300 metriä.

Muraus-asetuksen mukaan vähintään 300 metrin etäisyysvaatimus kivenlouhimon, muu kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon melua tai pölyä aiheuttavan toiminnasta on täytyttävä asumiseen ja loma-asumiseen käytettävän rakennuksen oleskeluun tarkoitettuun piha-alueen lisäksi muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että oleskeluun tarkoitettun piha-alueen tunnusmerkkinä on pidettävä muun ohella hoidettua ympäristöä, nurmikolla tai muutoin ympäristöstä erottuvaa aluetta, ja siihen voidaan katsoa kuuluvan asunnon välitön ympäristö ja piharakennuksia.

Valituksesta annetun Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunnon mukaan toiminta-alueen eteläpuolella sijaitsevan lammen läheisyydessä 307 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta olevaa rakennusta ei ole merkitty talous-, sauna- tai asuinrakennuksena kiinteistörekisteriin. Se on kuitenkin tulkittu Muraus-asetuksen tarkoittamaksi virkistykseen käytettäväksi oleskelualueeksi ja mahdollisesti oleskeluun sopivaksi rakennukseksi ja on huomioitu vähimmäisetäisyyksiä tulkittaessa minimietäisyyden piiriin kuuluvaksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että edellä mainituin seikoin ja karttatarkastelun perusteella ei ole selvää, täyttyykö 300 metrin vähimmäisetäisyys siten kuin Muraus-asetuksessa säädetään. Melua ja pölyä aiheuttavien toimintojen etäisyys arvioidaan häiriölähteestä. Hallinto-oikeus toteaa edelleen, että asiakirjoissa olisi ollut perusteltua esittää selvitys ottamisalueen ympäristössä sijaitsevien rakennusten välittömässä läheisyydessä olevien oleskeluun tarkoitettujen pihapiirien rajauksesta, kun otetaan huomioon rakennusten sijainti huomattavan lähellä ottoaluetta. Asian jatkokäsittelyssä on tarpeen ottaa huomioon, että 300 metrin vähimmäisetäisyyden tulee täytyä melua tai pölyä aiheuttavasta toiminnasta asuin- ja vapaa-ajan rakennuksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen sekä muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen nähden. Ottamissuunnitelmaa on

tarvittaessa päivitettävä vastaamaan etäisyysvaatimuksen osalta Muraus-asetusta.

Yhteenveto ja johtopäätös

Lupapäätöksessä on edellä todetulla tavalla asetettu useita erillisiä selvitysvelvoitteita, jotka koskevat toiminta-alueen pintavesien käsittely- ja johtamisjärjestelyä, vallin hulevesien hallintaa, meluntorjuntasuunnitelmaa ja melumallinnuksen päivytystä, kaivojen selvittämistä sekä lisäksi tärinävaikutusten ja lämpökaivojen selvittämistä ja asema- ja leikkauspiirrosten korjaamista vastaamaan lupaa. Hallinto-oikeus katsoo, että selvityksissä tarkoitettuja asioita ei tule olennaisilta osin jättää jälkivalvonnassa selvitettäväksi, kun kyse on uudesta toiminnasta ja lupaharkinnassa luvan myöntämisedellytysten arvioinnista.

Kun otetaan huomioon asuin- ja vapaa-ajan asutuksen sijainti huomattavan lähellä vallia ja ottoaluetta, ottotoiminnan sijoittuminen asutusta korkeammalle, vallin maastolliset olosuhteet sekä ottoalueen vesien johtaminen vesilain tarkoittamaan noroon, hallinto-oikeus katsoo, että ottotoiminnan ympäristövaikutusten on näissä olosuhteissa oltava selvitetty ennakolta riittävän yksityiskohtaisesti siten, että lupaharkinnassa voidaan arvioida, ovatko toiminnan haitat ehkäistävissä lupamääräyksiin niin, että luvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Saadun selvityksen perusteella ei ole kaikilta osin mahdollista arvioida, ovatko lupamääräykset riittävät ehkäisemään toiminnan sijaintipaikan olosuhteissa päätöksellä muutetusta toiminnasta aiheutuvia päästöjä siten, että valittajien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä sekä muissa häiriöille alttiissa kohteissa ei aiheudu naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta tai muutoin ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua haittaa.

Koska selvitykset toiminta-alueen pintavesien käsittely- ja hallintajärjestelmästä, lähialueen kaivoista, meluvaikutuksista luvan mukaisella ottotasolla ja toiminta-alueen länsipuolelle sijoitettavan vallin ympäristövaikutuksista ovat olennaisia selvityksiä lupaharkintaa sekä keskeisten lupamääräysten asettamista varten, lautakunnan päätös on kumottava ja asia palautettava lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi siten, että luvan hakijalle varataan tilaisuus edellä mainittujen selvitysten esittämiseksi. Asiassa on uusien selvitysten osalta noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 44 §:ssä säädetään lupahakemuksen tiedoksiannosta.

Koska puuttuvien selvitysten vuoksi hallinto-oikeudella ei ole ollut edellytyksiä arvioida maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisia luvan myöntämisen edellytyksiä, enempi lausuminen valituksissa esitetyistä muista vaatimuksista raukeaa.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että luvan hakija on hakemuksessaan esittänyt toiminta-alueen tieyhteydeksi myöhemmin rakennettavan tieyhteyden Iivarin metsätien kautta. Lupahakemuksessa esitetty sitoo luvan hakijaa, ja lupaharkinta on tehty hakemuksen mukaisen tieyhteyden perusteella. Mikäli

toiminnan tieyhteys järjestettäisiin Uutilantien tai jonkin muun tien kautta, mistä aiheutuisi ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuja seurauksia, edellyttäisi se lupahakemuksen muutosta ja siten uutta lupaharkintaa. Teiden ja katujen liikenneturvallisuus ei liity toiminnasta aiheutuvaan ympäristön pilaantumiseen, joten sitä ei voida ottaa huomioon ympäristölupaharkinnassa.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

██████████ asiakumppaneineen on vaatinut, että luvan hakija on määrättävä korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa. Hallinto-oikeus on edellä kumonnut valituksenalaisen päätöksen ja palauttanut asian lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi pääosin sen vuoksi, että valituksenalaisella päätöksellä on siirretty lupaharkinnan kannalta olennaisten selvitysten tekemistä luvan myöntämisen jälkeiseen aikaan ympäristönsuojelulain 54 §:n vastaisesti. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 54 §:n soveltamisalaan ei muun muassa lainkohdan esityöt huomioon ottaen liity erityistä epäselvyyttä, ja harkintavalta selvitysten riittävyyden osalta on lupaviranomaisella. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 § sekä erityisesti siinä mainittu osapuolten toiminta, hallinto-oikeuden on hylättävä luvan hakijaan kohdistuva oikeudenkäyntikuluvaatimus.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Nurmijärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä

on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **5.10.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Päivi Korkeakoski sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Päivi Korkeakoski.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

[REDACTED]

Nurmijärven kunta

[REDACTED] asiakumppaneineen

Prosessiosoite: [REDACTED]

[REDACTED]

Jäljennös maksutta

NCC Industry Oy

Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomainen

Nurmijärven kunnan kaavoitusviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö

Uudenmaan liitto

Gasgrid Finland Oy

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalta tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#